

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/750 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE**(2022. február 8.)****az (EU) 2015/2205 felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott szabályozástechnikai standardok bizonyos, tőzsdén kívüli származtatott ügyletekben hivatkozott új referenciamutatókra való áttérés tekintetében történő módosításáról****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2015/2205 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽²⁾ többek között meghatározza a tőzsdén kívüli származtatott kamatügyleteknek az euróban (EUR), angol fontban (GBP), japán jenben (JPY) és USA-dollárban (USD) denominált azon kategóriáit, amelyek elszámolási kötelezettség alá tartoznak. Ezek a kategóriák magukban foglalnak egy euróban denominált olyan kategóriát, amely az egynapos euró indexátlag (EONIA) kamatlábra hivatkozik, valamint több, angol fontban, japán jenben vagy USA-dollárban denominált kategóriát, amelyek a londoni bankközi kamatlábra (LIBOR) hivatkoznak, miközben az EONIA és a LIBOR két olyan referenciamutató, amelyek megszűnnek.
- (2) A European Money Markets Institute (Európai Pénzpiacok Intézete), az EONIA kezelője közölte, hogy az EONIA megszüntetésére 2021 végén kerül sor. Hasonlóképpen, az ICE Benchmark Administration, a LIBOR kezelője bejelentette, hogy a GBP LIBOR, a JPY LIBOR és az USD LIBOR-ra vonatkozó egyes rögzítések is megszűnnek 2021 végén, míg az USD LIBOR fennmaradó kamatlábainak közzététele 2023 júniusában szűnik meg. 2021. március 5-én az Egyesült Királyság pénzügyi felügyeleti hatósága megerősítette, hogy a referenciamutató-kezelők a továbbiakban nem fogják szolgáltatni a LIBOR-kamatlábakat, illetve azok nem lesznek reprezentatívnak tekinthetők. Emellett a Bizottság, a bankfelügyeleti minőségében eljárva az Európai Központi Bank (EKB bankfelügyelete), az Európai Bankhatóság (EBH) és az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) együttes nyilatkozatot adott ki, amely határozottan arra ösztönzi a szerződő feleket, hogy a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2021. december 31-ig hagyjanak fel a LIBOR-kamatlábaknak – köztük az USD LIBOR-nak – az új szerződésekben referencia-kamatlábként történő használatával.
- (3) A szerződő felek ezért 2021. december 31. után már nem fognak tudni az EONIA-ra, a GBP LIBOR-ra vagy a JPY LIBOR-ra hivatkozó, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyleteket kötni, mivel ezek a referenciamutatók akkorra meg fognak szűnni, vagy várhatóan már nem fognak kötni az USD LIBOR-ra hivatkozó, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyleteket. Ekkortól tehát nem lesz sem az EONIA-ra, a GBP LIBOR-ra vagy a JPY LIBOR-ra hivatkozó származtatott ügyletek által képviselt volumen, sem pedig azokban fennálló likviditás, és ezeket az ügyleteket a központi szerződő felek sem fogják elszámolni. Ugyanezen időponttól várhatóan az USD LIBOR-ra hivatkozó származtatott ügyletekben sem lesz lényeges likviditás. Ezért a jelenleg az elszámolási kötelezettség hatálya alá tartozó és az EONIA-ra, a GBP LIBOR-ra vagy a JPY LIBOR-ra hivatkozó származtatott termékek kategóriái már nem fognak megfelelni a 648/2012/EU rendeletben meghatározott elszámolási kötelezettség hatálya alá tartozáshoz szükséges két feltételnek, azaz, hogy megfelelő szintű likviditással kell rendelkezniük és hogy azokat egy engedélyezett vagy elismert központi szerződő félnek kell elszámolnia, míg a jelenleg az elszámolási kötelezettség hatálya alá tartozó és az USD LIBOR-ra hivatkozó származtatott termékek kategóriái már nem fognak megfelelni a 648/2012/EU rendeletben meghatározott elszámolási kötelezettség hatálya alá tartozáshoz szükséges egyik feltételnek, nevezetesen, hogy megfelelő szintű likviditással kell rendelkezniük. Ebből következik, hogy ezeket a kategóriákat ki kell vonni az elszámolási kötelezettség hatálya alól.
- (4) A szabályozók és a piaci szereplők az említett pénznemek tekintetében a pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben jelenleg referenciamutatóként használt kamatlábakat helyettesítő kamatlábak – és különösen új kockázatmentes kamatlábak – kialakításán dolgoznak. Konkrétan a rövid lejáratú eurókamatláb (€STR), a biztosított egynapos finanszírozási kamatláb (SOFR), az egynapos sterling indexátlag (SONIA) és a tokiói egynapos átlagos

⁽¹⁾ HL L 201., 2012.7.27., 1. o.

⁽²⁾ A Bizottság (EU) 2015/2205 felhatalmazáson alapuló rendelete (2015. augusztus 6.) a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az elszámolási kötelezettségre vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 314., 2015.12.1., 13. o.).

kamatláb (TONA) kockázatmentes kamatlábakat állapítják meg az EUR, az USD, a GBP és a JPY tekintetében. Konkrétabban, a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek piacát illetően ez jelenleg azt jelenti, hogy a szerződő felek az €STR-re, a SOFR-re, a SONIA-ra és a TONA-ra hivatkozó, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletekkel kereskednek, és azokat bizonyos központi szerződő felek számolják el.

- (5) Az ESMA értesítést kapott az €STR-re, a SOFR-re, a SONIA-ra vagy a TONA-ra hivatkozó, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletek azon kategóriáiról, amelyek elszámolására egyes központi szerződő felek engedélyt kaptak. Az ESMA az említett kategóriák mindegyike tekintetében értékelte azokat a kritériumokat, amelyek alapvetőek annak meghatározásához, hogy ezeket a kategóriákat elszámolási kötelezettség alá kell-e vonni, ideértve az egységesítés szintjét, a nagyságrendet és a likviditást, valamint az árazási információk rendelkezésre állását. Az ESMA a rendszerszintű kockázatok csökkentésének átfogó céljával meghatározta az olyan kockázatmentes kamatlábakra hivatkozó, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletek kategóriáit, amelyeket a 648/2012/EU rendeletben meghatározott eljárással összhangban az elszámolási kötelezettség alá kellene vonni. Ezeket a kategóriákat ezért az elszámolási kötelezettség hatálya alá kell vonni.
- (6) Általában a különböző szerződő feleknek eltérő időre van szükségük az elszámolási kötelezettség hatálya alá eső, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletek elszámolásának megkezdéséhez szükséges intézkedések megtételéhez. A jelen esetben azonban a szerződő feleknek volt idejük felkészülni a referenciamutatókkal kapcsolatos áttérésre és az EONIA, az EUR LIBOR, a GBP LIBOR, illetve a JPY LIBOR 2021 végére tervezett megszüntetésére, többek között az elszámolási megállapodásaik tekintetében is. A már az elszámolási kötelezettség hatálya alá tartozó és az euróban vagy angol fontban denominált, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyleteket elszámoló szerződő felek esetében az említett pénznemekben az új kockázatmentes kamatlábakra hivatkozó kategóriák elszámolása nem teszi szükségessé elszámolási szerződéseik vagy folyamataik jelentős módosítását, vagy akár semmilyen módosítást sem. Amikor ugyanis a szerződő felek euróban vagy angol fontban denominált, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletek elszámolására vonatkozó elszámolási megállapodásokkal rendelkeznek, akkor az e pénznemekben fennálló kockázatmentes kamatlábakra hivatkozó, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletek elszámolása nem teszi szükségessé a teljesen új elszámolási megállapodások létrehozását és végrehajtását, ahogyan az az e pénznemekben denominált, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletek elszámolásának megkezdésekor történt. Mivel az új kockázatmentes kamatlábakra hivatkozó származtatott ügyletek elszámolása az EONIA-ról és a LIBOR-ról az új referenciamutatókra való áttérésre irányuló, szélesebb körű végrehajtási előkészületek részét képezi, e kötelezettség rendezett és időben történő végrehajtásának biztosítása érdekében nincs szükség további fokozatos bevezetésre. Az euróban és angol fontban denominált kockázatmentes kamatlábakra hivatkozó, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletek új kategóriájának bevezetésére irányuló változtatásokat az e rendelet hatálybalépését követő három hónap elteltével kell alkalmazni.
- (7) A Bizottság, az ESMA, az EKB bankfelügyelete és az EBH együttes nyilatkozatát követően, amely határozottan arra ösztönzi a szerződő feleket, hogy a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2021. december 31-ig hagyjanak fel a LIBOR-kamatlábaknak az új szerződésekben referencia-kamatlábként történő használatával, a szerződő feleknek meg kellett tervezniük az időszak végét, amikor az USD LIBOR-ra hivatkozhattak, többek között az elszámolási megállapodásaik tekintetében is. Ugyanezek a megfontolások vonatkoznak az USA-dollárra is a szerződő felek arra való képessége tekintetében, hogy egy bizonyos pénznemben denominált, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletek elszámolása tekintetében elszámolási megállapodásokkal rendelkezzenek annak érdekében, hogy e kamatügyleteket rövid átfutási idővel kiigazítsák az ugyanabban a pénznemben kockázatmentes kamatlábakra hivatkozó, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletek elszámolása céljából, azonban néhány további elem miatt az USA-dollár tekintetében felkészülésük kevésbé előrehaladott. Mindenekelőtt a központi szerződő felek még nem közölték, hogy mikor fogják átalakítani az USD LIBOR-ra hivatkozó, jelenleg elszámolt, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyleteket a SOFR-ra hivatkozó, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletekre, és még nem világos, hogy a hazai piacon hogyan fog történni e származtatott ügyletek kötelező elszámolásának kiigazítása. Ez a további összetettség azt jelenti, hogy a szerződő feleknek több időre van szükségük az USD kockázatmentes kamatlábra hivatkozó, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletek elszámolási kötelezettségére való felkészüléshez, és ezért e kötelezettség rendezett és időben történő végrehajtásának biztosítása érdekében további fokozatos bevezetés szükséges. Az USD-ben denominált kockázatmentes kamatlábra hivatkozó, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletek új kategóriájának bevezetésére irányuló változtatásokat az e rendelet hatálybalépését követő három hónap elteltével kell alkalmazni.
- (8) Az EONIA, a GBP LIBOR és a JPY LIBOR tervezett megszüntetése 2021 végére várható, így 2022. január 3-tól nem lesz lehetőség az e referenciamutatókra hivatkozó, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletekkel való kereskedésre vagy azok elszámolására. Hasonlóképpen, Bizottság, az ESMA, az EKB bankfelügyelete és az EBH együttes nyilatkozatát követően, amely határozottan arra ösztönzi a szerződő feleket, hogy a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2021. december 31-ig hagyjanak fel a LIBOR-kamatlábaknak az új szerződésekben referencia-kamatlábként történő használatával, a szerződő felek 2022. január 3-tól várhatóan nem fognak az USD LIBOR-ra hivatkozó, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletekkel kereskedni, illetve nem fogják azokat elszámolni. Ehelyett 2022. január 3-tól a szerződő felek más, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletekkel, különösen a kockázatmentes kamatlábakra hivatkozó, tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletekkel fognak kereskedni, illetve ilyen ügyleteket fognak elszámolni. Ennek a rendeletnek ezért a kihirdetését követően haladéktalanul hatályba kell lépnie.

- (9) Az (EU) 2015/2205 felhatalmazáson alapuló rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (10) E rendelet alapját az ESMA által a Bizottságnak benyújtott szabályozástechnikai standardtervezetek képezik.
- (11) Az ESMA nyilvános konzultációt folytatott az e rendelet alapját képező szabályozástechnikai standardtervezetről, elemezte az azzal összefüggésben felmerülő lehetséges költségeket és hasznot, kikérte az 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ 37. cikkével összhangban létrehozott Értékpapíripiaci Érdekképviselési Csoport tanácsát, és konzultált az Európai Rendszerkockázati Testülettel,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2015/2205 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet módosítása

Az (EU) 2015/2205 felhatalmazáson alapuló rendelet a következőképpen módosul:

1. A 3. cikk a következőképpen módosul:

a) a szöveg a következő (1a) és (1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az (1) bekezdéstől eltérve a tőzsdén kívüli származtatott ügyleteknek a mellékletben foglalt 4. táblázat D.4.1. és D.4.2. sorában meghatározott kategóriáihoz tartozó ügyletek tekintetében az ilyen ügyletekre vonatkozó elszámolási kötelezettség 2022. május 18-án lép hatályba.

(1b) Az (1) bekezdéstől eltérve a tőzsdén kívüli származtatott ügyleteknek a mellékletben foglalt 4. táblázat D.4.3. sorában meghatározott kategóriáihoz tartozó ügyletek tekintetében az ilyen ügyletekre vonatkozó elszámolási kötelezettség 2022. augusztus 18-án lép hatályba.”;

b) a (2) bekezdés első albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„Az (1), (1a) és (1b) bekezdéstől eltérve a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek mellékletben meghatározott kategóriáihoz tartozó olyan szerződések tekintetében, amelyeket ugyanazon csoporthoz tartozó szerződő felek kötöttek, és az egyik szerződő fél harmadik országban, a másik szerződő fél pedig az Unióban letelepedett, az elszámolási kötelezettség a következő időpontban lép hatályba:

a) 2022. június 30., abban az esetben, ha a releváns harmadik ország tekintetében nem fogadtak el a 648/2012/EU rendelet 13. cikkének (2) bekezdése szerinti egyenértékűségi határozatot az említett rendelet 4. cikke alkalmazásában az e rendelet mellékletében meghatározott tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozóan;

b) abban az esetben, ha a releváns harmadik ország tekintetében elfogadtak a 648/2012/EU rendelet 13. cikkének (2) bekezdése szerinti egyenértékűségi határozatot az említett rendelet 4. cikke alkalmazásában az e rendelet mellékletében említett tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozóan, a következő időpontok közül a későbbi:

i. 60 nappal a 648/2012/EU rendelet 13. cikkének (2) bekezdése szerint az említett rendelet 4. cikke céljából az e rendelet mellékletében említett tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozóan a releváns harmadik ország tekintetében elfogadott egyenértékűségi határozat hatálybalépésének időpontját követően;

ii. az az időpont, amikor az (1) bekezdés szerinti elszámolási kötelezettség hatályba lép.”;

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapíripiaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 84. o.).

c) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Az (1), (1a), (1b) és (2) bekezdéstől eltérve a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek mellékletben meghatározott kategóriáihoz tartozó ügyletek tekintetében az elszámolási kötelezettség 2022. február 18-án lép hatályba, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:

a) az elszámolási kötelezettség nem aktiválódott 2021. február 18-ig;

b) az ügyletek novációjára kizárólag az Egyesült Királyságban letelepedett szerződő félnek egy tagállamban letelepedett szerződő féllel való helyettesítése céljából kerül sor.”

2. A melléklet helyébe e rendelet mellékletének a szövege lép.

2. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. február 8-án.

a Bizottság részéről

az elnök

Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

„MELLÉKLET

Az elszámolási kötelezettség alá tartozó tőzsdén kívüli származtatott kamatügyletek kategóriái

1. táblázat

Báziskamat-csereügyletek kategóriái

Azonosító	Típus	Referenciaindex	Kiegyenlítés pénzneme	Lejárát	Kiegyenlítés pénznemének típusa	Opcionalitás	Névleges összeg típusa
A.1.1	Báziskamat	EURIBOR	EUR	28D-50Y	Egyetlen pénznem	Nem	Állandó vagy változó

2. táblázat

Fix-változó kamatcsereügyletek kategóriái

Azonosító	Típus	Referenciaindex	Kiegyenlítés pénzneme	Lejárát	Kiegyenlítés pénznemének típusa	Opcionalitás	Névleges összeg típusa
A.2.1	Fix – változó	EURIBOR	EUR	28D-50Y	Egyetlen pénznem	Nem	Állandó vagy változó

3. táblázat

Határidős kamatláb-megállapodások kategóriái

Azonosító	Típus	Referenciaindex	Kiegyenlítés pénzneme	Lejárát	Kiegyenlítés pénznemének típusa	Opcionalitás	Névleges összeg típusa
A.3.1	FRA	EURIBOR	EUR	3D-3Y	Egyetlen pénznem	Nem	Állandó vagy változó

4. táblázat

Egynapos kamatcsereügyletek kategóriái

Azonosító	Típus	Referenciaindex	Kiegyenlítés pénzneme	Lejárát	Kiegyenlítés pénznemének típusa	Opcionalitás	Névleges összeg típusa
A.4.2	OIS	FedFunds	USD	7D-3Y	Egyetlen pénznem	Nem	Állandó vagy változó
D.4.1	OIS	€STR	EUR	7D-3Y	Egyetlen pénznem	Nem	Állandó vagy változó
D.4.2	OIS	SONIA	GBP	7D-50Y	Egyetlen pénznem	Nem	Állandó vagy változó
D.4.3	OIS	SOFR	USD	7D-3Y	Egyetlen pénznem	Nem	Állandó vagy változó”